

Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Wojsławice w roku 2020

Na terenie Gminy Wojsławice w roku 2020 zaopatrzenie ludności w wodę prowadziły cztery wodociągi zbiorowego zaopatrzenia. Prowadzono również nadzór laboratoryjny nad wodą dostarczaną przez odcinki sieci wodociągowej dwóch wodociągów z powiatów: zamojskiego i hrubieszowskiego (Wodociągi Zbiorowego Zaopatrzenia w Tuczępach i Uchaniach, zaopatrujące w wodę mieszkańców miejscowości: Popławy i Majdan – łącznie 89 osób). Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia eksploatowane były przez Gminę Wojsławice. Łącznie ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę korzystało ok. 99 % ludności zamieszkującej gminę. Nie odnotowano awarii urządzeń wodociągowych.

Nie wszczynano nowych postępowań administracyjnych w celu poprawy stanu higieniczno – sanitarnego prowadzono na ujęcia wody zlokalizowane na terenie gminy.

W dniu 12 września 2020 r. wydano decyzję znak: NS-HK721-30/8/20 stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi z **WZZ Wojsławice** z uwagi na przekroczenie parametrów mikrobiologicznych w zakresie umożliwiającym stwierdzenie warunkowej przydatności. Nałożono obowiązek stałej dezynfekcji wody. Wydano komunikat o jakości wody. Zarządca wodociągu zdecydował się na pozostawienie stałej dezynfekcji wody jako elementu jej uzdatniania. Woda poddawana stałej dezynfekcji odpowiada wymaganiom sanitarnym. Ponadto w 2020 r. wydano decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi rozprowadzanej przez **WZZ Majdan Nowy** (znak: NS-HK.721-33/4/20 z dnia 23 października 2020 r.) z uwagi na przekroczone parametry mikrobiologiczne (gr coli -11 i 12 NPL/100 ml). Został wydany komunikat o braku przydatności wody z przedmiotowego wodociągu do spożycia przez ludzi, mieszkańcom dostarczono wodę o odpowiedniej jakości w beczkowiezie do transportu wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Po dokonaniu działań naprawczych w dniu 26.10.2020 r. pobrano kontrolne próbki wody, które wykazały poprawę jej jakości. Pozytywna ocena wydana w dniu 27.10.2020 r.

Niepokojącym zjawiskiem oprócz pojawiających się cyklicznie przekroczeń parametrów mikrobiologicznych na różnych ujęciach na terenie gminy jest fakt, że nie były one modernizowane od momentu ich budowy w latach 60-70 ubiegłego wieku, a prowadzone prace mają charakter doraźny i często są podyktowane koniecznością wykonania zaleceń zawartych w decyzji PPIS w Chełmie.

Na ujęciach wody w Kukawce i Majdanie Nowym woda poddawana jest procesowi odżelaziania. Na żadnym z ujęć oprócz Wojsławic proces stałej dezynfekcji wody nie jest stosowany. Gmina Wojsławice sprawowała kontrolę wewnętrzną jakości wody rozprowadzanej przez zarządzane przez siebie wodociągi w oparciu o uzgodniony z PPIS w Chełmie harmonogram. Badania wody były wykonywane przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Chełmie, a część oznaczeń z zakresu parametrów gr. B wykonało laboratorium zewnętrzne o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań zatwierdzonym przez Państwową Inspekcję Sanitarną. W 2020 r. ludności zamieszkująca gminę nie zgłaszała reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na tym terenie. Wykonano również w 2017 r. wstępny monitoring substancji promieniotwórczych uzyskując pozytywne wyniki badania jakości wody z czterech ujęć. Po przeanalizowaniu wyników wstępnego monitoringu substancji promieniotwórczych należy stwierdzić, że zgodnie z §15 ust. 2 rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 17 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) w przypadku gdy stężenie trytu oraz izotopów promieniotwórczych radu Ra-226 i Ra-228 nie przekracza granic wykrywalności określonych w części C załącznika nr 6 do rozporządzenia pomiar ww. parametrów wykonuje się z częstotliwością co 5 lat. Natomiast zgodnie z wymaganiami określonymi w części D załącznika nr 4 do rozporządzenia jeśli stężenie aktywności radonu w wodzie wynosi ≤ 10 Bq/l badanie tego parametru wykonywane jest jeden raz na 10 lat.

Tabela 1. Charakterystyka wodociągów na terenie Gminy Wojsławice

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia					Liczba ludności korzystającej	
L.p.	Miejscowość	Gmina	Produkcja [m ³ /d]	Ocena wody	z wody dobrej jakości	z wody warunkowo dopuszczonej do spożycia
1.	Wojsławice	Wojsławice	140	dobra	1968	0
2.	Kukawka	Wojsławice	44	dobra	485	0
3.	Huta	Wojsławice	72	dobra	750	0
4.	Majdan Nowy	Wojsławice	36	dobra	495	0

Tabela 2. Liczba pobranych próbek wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia							
L.p.	Nazwa wodociągu	Parametry gr. A		Parametry gr. B		Dodatkowe badania	
		Nadzór bieżący	Kontrola wewnętrzna	Nadzór bieżący	Kontrola wewnętrzna	Nadzór bieżący	Kontrola wewnętrzna
1.	Wojsławice	2	4	0	1	2	17
2.	Kukawka	2	2	0	0	2	5
3.	Huta	2	2	0	0	2	2
4.	Majdan Nowy	2	2	0	0	2	4

Tabela 3. Liczba próbek fizyko-chemicznych nieodpowiadających wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia							
L.p.	Nazwa wodociągu	Mętność	Fe	Mn	NH ₄	Azotany	Azotyny
1.	Wojsławice	0	0	0	0	0	0
2.	Kukawka	0	0	-	-	-	-
3.	Huta	0	-	-	-	-	-
4.	Majdan Nowy	0	0	-	-	-	-

Tabela 4. Liczba próbek mikrobiologicznych nieodpowiadających wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia

Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia					
L.p.	Nazwa wodociągu	Escherichia Coli	Enterokoki	Bakteria grupy Coli	Ogólna liczba Mikroorganizmów w 22° C
1.	Wojsławice	0	0	8 (2÷15 jtk/100 ml)	0
2.	Kukawka	0	0	2 (2;17 jtk/100 ml)	0
3.	Huta	0	0	1 (1 jtk/100 ml)	0
4.	Majdan Nowy	0	0	3 (11;12;15 jtk/100 ml)	0

Charakterystyka zanieczyszczeń mikrobiologicznych

Bakterie grupy coli – do grupy tej należą m.in. Enterobacter cloacae, Citrobacter freundii, które mogą występować w odchodach, wodach bogatych w substancje odżywcze, glebie, rozkładających się resztkach roślinnych, a także w wodzie pitnej o relatywnie wysokiej zawartości substancji biogennej. Gatunki tj. Serratia fonticola, Rahnella aquatilis, Buttiauxella agrestis, wykrywane w kale rzadko lub nie wykrywane wcale, posiadają zdolność do rozmnażania w wodzie do picia o stosunkowo wysokiej jakości. Uzdajniona woda dostarczana konsumentom nie powinna zawierać bakterii grupy coli. Wykazanie ich obecności wskazuje na nieodpowiednie uzdatnienie, wtórne zanieczyszczenie lub nadmierną ilość substancji odżywczych. Obecność tych bakterii może powodować choroby przewodu pokarmowego.

Oceniając stan zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia na nadzorowanym terenie należy stwierdzić, że mieszkańcy Gminy Wojsławice zaopatrywani z urządzeń wodociągowych korzystali z wody o dobrej jakości, która nie powodowała negatywnego wpływu na zdrowie jej konsumentów. W przypadku WZZ Wojsławice woda poddawana procesowi dezynfekcji odpowiadała parametrom mikrobiologicznym z rozporządzenia Ministra Zdrowia. Podczas braku przydatności wody do spożycia z WZZ Majdan Nowy mieszkańcy gminy zaopatrywani byli w wodę o odpowiedniej jakości, a utrzymanie wodociągu w ruchu zapewniało dostęp do wody do celów sanitarnych. Pozostałe przekroczenia miały charakter jednostkowy i były na bieżąco usuwane przez zarządcę.

KIEROWNIK
Oddziału Nadzoru Sanitarnego
mgr inż. Grzegorz Marek